

Quddiem l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 372/2016

WP u EP

(‘l-ilmentaturi’)

vs

Bank of Valletta p.l.c. (Numru ta’
registrazzjoni tal-kumpanija C 2833)
(‘BOV’ jew ‘il-Bank’), *BOV Asset
Management Ltd.* (Numru ta’
registrazzjoni tal-kumpanija C 18603)
(‘VFM’ jew ‘BAM’), flimkien ‘il-
provdituri tas-servizz’ u *Vilhena
Funds SICAV p.l.c.* (Numru ta’
registrazzjoni SV 4) (‘l-Iskema’)

Seduta tas-17 t’April 2019

L-Arbitru:

Ra l-ilment li qed isir kontra l-Bank, il-VFM (‘BAM’) kif ukoll l-Iskema rigward l-investment fil-*Vilhena Dynamic Multi Manager Fund* (‘Fond’), sottofond tal-Iskema.

L-ilmentaturi ghamlu investment *joint* fil-Fond ta’ €7,145.00 fit-13 ta’ Novembru 2006.¹ Il-flus ghal dan l-investment ittiehdu mill-kont li huma kellhom mal-Bank.²

Gie sottomess li l-ilmentaturi li ilhom ghexieren ta’ snin klijenti tal-Bank, huma limitati hafna fl-iskola, ma jafux wisq jiktbu u ghalkemm jaqraw ftit bil-Malti, l-

¹ A fol. 8 u 23

² A fol. 8

qari tagghom huwa limitat hafna. Ziedu li kienu jircievu telefonati u jigu mhajrin kull meta jmorru l-BOV biex ma jhallux il-flus depozitati fil-kont tagghom izda minflok jinvestuhom.

L-ilmentaturi issottomettew li fuq insidenza tal-ufficjal tal-Bank assikura lill-ilmentatrici li *'jekk tinvesti hija ser ikollha hafna aktar interessi fuq il-flus tagghom minn dawk li tiehu fuq il-flus f'kont normali tal-bank. Giet ukoll assigurata kemm-il darba li ma kienet ser titef xejn mill-flus li kienu ser jigu investiti'*.³

L-ilmentaturi issottomettew li ghalkemm inghataw dokumentazzjoni x'jiffirmaw, din id-dokumentazzjoni ma giet bl-ebda mod spjegata lilhom u li huma serrhu biss mohhom li ma huma ser jitolfu xejn mill-flus investiti.

Jissottomettu li ghamlu l-investment fuq din il-kundizzjoni biss u li huma accettaw li jaghmlu l-investment fil-Fond anke ghaliex sa dakinhar qatt ma kienu ngidmu mill-Bank u fdaw fih. Izidu li peress li l-qari tal-ilmentaturi huwa limitat hafna huma ma qrawx u wisq anqas fehemu dak li kien hemm imnizzel b'tipa verament zghira fid-dokumenti li nghataw biex jiffirmaw.⁴

L-ilmentaturi issottomettew li s-somma ta' €7,145 li kienet investita fil-Fond kienet tikkonsisti f'parti sostanzjali mill-flus imfaddla minnhom tul hajjithom.⁵

Gie sottomess ukoll li matul is-snin l-ilmentaturi bdew jircievu speci ta' *statement* fejn huma nnotaw li l-ammont tal-Fond beda jonqos. Huma saħqu li meta gibdu l-attenzjoni tal-iskrivani tal-Bank dawn kienu jghidulhom li dak issa jitranga sakemm jigu biex jieħdu l-flus tagħhom lura. L-ilmentaturi saħqu li huma fdaw fil-kliem li kienu jghidulhom l-iskrivani tal-Bank peress li ma jifhmux wisq f'finanzi.

Jghidu wkoll li ndunaw li kien *'hemm problema b'dawn il-fondi meta bdew jisimghu fl-ahbarijiet li kienu ser jintilfu l-flus ta' dawn il-fondi'*.⁶

³ A fol. 7

⁴ A fol. 7-8

⁵ A fol. 8

⁶ *Ibid.*

Sahqu li kienu nkwetati ferm ghaliex sa dak iz-zmien l-*istatement* tal-Fond kien juri ammont ta' €5,346.80 u, allura, ferm inqas mill-ammont investit fejn id-differenza kienet tammonta ghal €1,798.20.

Qalu wkoll li meta regghu talbu spjegazzjoni mill-Bank bdew l-iskuzi, u qalulhom li huma kellhom jistennew li jibghat ghalihom il-Bank sabiex jaraw x'kien ser jigri mill-flus taghhom.

Izidu li f'mument minnhom ircevev dokument fejn kien qed jinghad li jew jaccettaw li jiehd u €0.75 ghal kull sehem altrimenti kienu ser jitilfu kollox. F'dak il-mument l-ilmentaturi hassew li ma kellhom l-ebda alternattiva ghajr li jaccettaw dak impost fuqhom mill-Bank u l-Fond in kwistjoni u ffirmaw dokumentazzjoni moghtija lilhom sabiex almenu jiehd parti mis-somma nvestita ghax altrimenti, kif fehemu huma mid-dokument mibghut lilhom, kienu ser jitilfu kollox.

L-ilmentaturi issottomettew li huma ma fehmu li kienu b'xi mod qed jirrinunzjaw li jinghataw lura, fil-futur, il-bqija tal-flus.⁷

L-ilmentaturi saħqu li l-fiducja li huma kellhom fil-Bank giet abbuzata u li huma gew ingannati jinvestu flushom gewwa fondi li fl-ebda mument ma nghataw x'jifhmu li setghu jitilfu saħansitra l-kapital originarjament investit.

Jghidu li kieku nghataw din l-informazzjoni huma ma kinux jiehd tali riskju peress li huma nies semplici u ta' ftit edukazzjoni, filwaqt li l-ftit flus li kellhom kienu hadmu ghalihom hajjithom kollha.

L-ilmentaturi ssottomettew li, in oltre, huma baqghu kontinwament jigu ngannati meta lmentaw dwar il-fatt li l-flus deheru li qed jonqsu, kif ukoll fil-mument li gew prattikament imgieghla jaccettaw il-€0.75 ghal kull sehem bit-theddida li altrimenti jitilfu kollox.

L-ilmentaturi talbu li l-provdituri tas-servizz, l-iskema u entitajiet ohra li jistghu jkunu nvoluti jigu ordnati sabiex jirrimborzaw id-differenza fil-kapital investit mill-ilmentaturi flimkien mal-imghax fuq l-istess ammont skont il-ligi sad-data tal-pagament effettiv. Id-differenza mitluba f'dan ir-rigward hija ta' €1,798.20,

⁷ *Ibid.*

kif ukoll l-imghax fuq l-istess ammont skont il-ligi sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjez kontra l-intimati.⁸

Ra r-risposta tal-provdituri tas-servizz u l-Iskema fl-intier taghha li essenzjalment qieghda f'dan is-sens:

1. Illi in linea preliminari, is-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru ghandu jirrifjuta li jezercita l-poteri tieghu fil-konfront ta' *BAM* stante illi s-Sinjuriya Tieghu l-Arbitru ghandu s-setgha li jittratta biss ilmenti li jkunu tressqu minn '*klijenti eligibbli*'.
2. In linea preliminari wkoll, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, it-talbiet tal-ilmentaturi msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbilita' *extra contrattuale* jew *aquiliana* huma preskritti *ai termini* tal-artikolu 2153 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta.
3. In linea preliminari wkoll, l-ilmentaturi ghandhom jidentifikaw kontra min mill-intimati qeghdin jaghmlu l-allegazzjonijiet fl-ilment u ghandhom ukoll jiddikjaraw kontra min qieghda ssir it-talba fl-ilment taghhom – jekk l-ilmentaturi qeghdin jitolbu rimbors (li l-intimati jirrispondu mhuwiex dovut mill-ebda wiehed minnhom), iridu jiddikjaraw minn liema wiehed mill-intimati qeghdin jippretendu dak ir-rimbors u fil-konfront tal-intimati l-ohra, it-talbiet ghandhom ikunu michuda.
4. Fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ilmentaturi ma soffrew l-ebda dannu bhala rizultat ta' xi ingann jew imgiba illegali tal-intimati jew min minnhom, u fl-ebda cirkostanza l-intimati ma huma responsabbli ghall-hlas lill-ilmentaturi ta' kwalsiasi somma.
5. Fil-mertu, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ebda wiehed mill-intimati fl-ebda mument ma nganna lill-ilmentaturi. Addizzjonalment, l-ebda wiehed mill-intimati ma gieghel lill-ilmentaturi jifdu l-investment taghhom.
6. L-ilmentaturi ghandhom obbligu li juru li ghamlu dak li setghu sabiex jimminimizzaw id-danni allegatament sofferti.

⁸ A fol. 9

7. L-ispejjez ta' dawn l-istanzi ghandhom jigu ssoportati mill-ilmentaturi.⁹

Sema' lill-partijiet u ra l-*affidavits* tagghom.

Ra l-atti l-ohra tal-kaz.

Jikkonsidra:

Eccezzjonijiet Preliminari

Tqajmet l-eccezzjoni li fil-konfront tal-BAM l-ilmentaturi mhumiex '*klijenti eligibbli*'.

Skont il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta¹⁰ '*klijent eligibbli*' hu definit hekk:

“Klijent eligibbli” tfisser klijent li jkun konsumatur ta' provditur tas-servizzi finanzjarji, jew li lilu l-provditur tas-servizzi finanzjarji jkun offra li jipprovi xi servizz finanzjarju, jew li talab il-provdiment ta' xi servizz finanzjarju minn provditur tas-servizzi finanzjarji. Tinkludi wkoll is-successur legali fit-titolu ghall-prodott finanzjarju li jkun soggett ghall-ilment rilevanti ... ’

Il-BAM, bhala l-*manager* tal-Iskema, kien responsabbli ghall-immanigjar tal-investimenti tal-Iskema u, ghalhekk, l-ilmentaturi li kienu azzjonisti fl-Iskema u li qeghdin jilmentaw li tilfu l-flus mill-Iskema, kienu '*konsumaturi*' tal-BAM ukoll.

Ghalhekk l-Arbitru qed jichad l-ewwel eccezzjoni u ser jikkonsidra l-ilment fil-konfront tal-BAM ukoll.

Eccezzjoni dwar Preskrizzjoni

Il-provdituri tas-servizz u l-Iskema qed jeccepixxu l-preskrizzjoni a bazi tal-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 li qed jigi invokat ghaliex skont huma t-talbiet tal-ilmentaturi huma msejsa fuq allegazzjonijiet ta' responsabbiltà *extra contrattuale* jew *aquiliana* u huma preskritti skont l-istess artikolu.

⁹ A fol. 41 u 42

¹⁰ Art. 2

L-Artikolu 2153 tal-Kap. 16 jghid li:

'L-azzjoni għall-hlas tal-hsarat mhux ikkagunati b'reat taqa' bi preskrizzjoni bl-eghluq ta' sentejn.'

Dwar din il-preskrizzjoni l-Arbitru jagħmel referenza għal dak deciz fis-sentenza: **Go p.l.c. vs Charles Dimech**,¹¹ fejn il-Qorti qalet:

'Illi l-Qrati tagħna dejjem irritennew illi il-preskrizzjoni ta' sentejn imsemmija fl-Artikolu 1917 tal-Ordinanza VII tal-1868 (dak li illum hu l-Artikolu 2153 tal-Kodici Civili) hija applikabbli għad-danni extra-kontrattwali jigifieri dawk li gejjin mhux minn inadempjenza ta' obligazzjoni imma "ex delictu vel quasi".

Meta d-danni huma "ex contractu" għax gejjin minn vjolazzjoni ta' obligazzjoni, l-preskrizzjoni hija dik ta' hames snin u mhux ta' sentejn.'

Barra minn hekk, kif intqal mill-Qorti tal-Appell fil-kawza **Avv. Dr. Pio M. Valletta pro et noe vs Jenő Torocsik et deciza fis-7 t'Ottubru 2016**:

'Il-preskrizzjoni ta' sentejn li tolqot l-azzjoni għal danni li ma jkunux kagunati b'reat hija applikabbli biss fil-kaz ta' danni indipendenti minn obligazzjoni kuntrattwali (Stivala vs Colombo, PA, 9/1/1953. Vol. XXXVII.ii.622).'

Fil-kaz odjern, l-ilmentaturi u l-provdituri tas-servizz kellhom relazzjoni kuntrattwali bejniethom.

Galadarba l-ilment johrog minn relazzjoni kuntrattwali, u din l-eccezzjoni hija bbazata fuq preskrizzjoni relatata ma' azzjoni akwiljana, din l-eccezzjoni dwar preskrizzjoni qieghda wkoll tigi michuda.¹²

It-tielet eccezzjoni hija insostenibbli għaliex il-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta ma jitlobx dan ir-reqwizit peress li din hija procedura informali; u peress li l-ilmentaturi għamlu l-ilment kontra l-provdituri u l-Iskema u qed jghidu li huma kollha responsabbli, huwa xogħol l-Arbitru li jekk l-ilment jigi milqugh irid jiddeciedi jekk humiex kollha responsabbli jew min minnhom.

Għalhekk din l-eccezzjoni qieghda wkoll tigi michuda.

¹¹ PA, 28 ta' Lulju 2011

¹² Ara *Roland Darmanin Kissaun et vs GlobalCapital Financial Management Ltd.*, PA, 1/06/2017

Fil-Mertu

L-Arbitru jrid jiddeciedi dan il-kaz skont dak li, fil-fehma tieghu, huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-kaz.¹³

Bazikament, l-ilmentaturi jsostnu li huma investew is-somma ta' €7,145 fil-Fond fit-13 ta' Novembru 2006.¹⁴ Dan l-investment inbiegh mill-ilmentaturi fit-23 ta' April 2013, fejn mill-bejgh tas-sehem taghhom fil-Fond, l-ilmentaturi ircevev €5,593.98,¹⁵ u b'hekk, ghamlu telf ta' €1,798.20, li jridu rimbors taghhom.

Fost affarijiet ohra, jghidu li l-provdituri tas-servizz ma kinux tawhom informazzjoni mehtiega dwar il-prodott, ma qalulhomx li l-kapital mhux garantit, tawhom dokumentazzjoni biex jiffirmawha minghajr ma spjegawhiehlihom u, peress li kienu nies ta' ftit skola, ma setghux jifhmuhom.

Innutaw mill-*statements* li kienu jircievu li l-valur tal-investment kien niezel izda l-Bank assigurahom li fl-ahhar jiehd u kollox; huma semghu fl-ahbarijiet li l-investment li kienu nvestew fih kien sejjer hazin u l-provdituri tas-servizz offrewlhom €0.75 ghal kull sehem u jekk ma jaccettawx l-offerta kienu ser jitilfu kollox.

A skans ta' repetizzjoni, l-Arbitru jaghmel referenza ghall-fatti kif dikjarati fl-ilment kif intqal aktar 'il fuq f'din id-decizjoni.

Fl-*affidavits* qosra taghhom l-ilmentaturi ikkonfermaw il-fatti kollha kif dikjarati fl-ilment taghhom li huwa dettaljat.

Min-naha taghhom, fil-qosor, il-provdituri tas-servizz isostnu li:

Fit-13 ta' Novembru 2006, l-ilmentaturi xtraw ishma fil-Fond. Ghal dan il-ghan l-ilmentaturi ffirmaw *Application Form* kif ukoll *Statement of Compliance*. L-intimati kienu perjodikament jibaghtu *statements* lill-ilmentaturi li juru l-valur tal-investment. Minkejja l-*statements* li kienu jircievu, l-ilmentaturi ghazlu li jzommu l-investment fil-Fond ghal aktar minn sitt snin.

¹³ Kap. 555, Art. 19(3)(b)

¹⁴ A fol. 23

¹⁵ A fol. 18

Li fit-2 ta' April 2013, BAM baghtet ittra lill-investituri kollha tal-Fond fejn infurmathom illi kien ser ikun hemm fuzjoni ta' fondi u fejn l-investituri kienu inghataw l-ghazla li jaghmlu wahda mis-segwent:

- (1) jifdu l-investment fil-Fond u jircievu d-dhul mill-investment fil-kont bankarju tal-ghazla taghhom jew permezz ta' cekk bankarju, wara t-tnaqqis ta' kwalunkwe spejjez bankarji applikabbli relatati mall-hrug tac-cek bankarju; jew
- (2) jaqilbu l-investment fi kwalunkwe sottofond iehor tal-Iskema minghajr l-ebda spejjez; jew
- (3) izommu l-investment u jattendu ghal Laqgha Generali Straordinarja li kienet mistennija fil-gimghat sussegwenti fejn izjed informazzjoni fuq din il-laqgha kienet ser tintbaghat b'permezz ta' ittra minghand VFM fil-granet sussegwenti.

Li, ghalhekk, l-ilmentaturi gew moghtija tlett alternattivi fejn il-fidi tal-investment taghhom kienet biss wahda mill-alternattivi li setghu ghazlu.

Ghalhekk huwa nfondat dak li qalu fl-ilment taghhom illi

*'...ma kellhom l-ebda alternattiva ghajr li jaccettaw dik l-imposizzjoni da parti tal-Bank u l-fond in kwistjoni u ffirmaw id-dokumentazzjoni moghtija lilhom mill-intimati...'*¹⁶

Li l-ilmentaturi ghandhom addizzjonalment igibu prova tad-dokument li ghalih jaghmlu referenza fl-ilment taghhom meta qalu li

*'rcevev dokument fejn kien qed jinghad lilhom li jew jaccettaw li jiehd €0.75 ghal kull sehem altrimenti kienu ser jitilfu kollox'*¹⁷

Li fit-23 ta' April 2013, l-ilmentaturi ghazlu l-alternattiva ta' fidi u fdew l-investment taghhom fil-Fond meta huma stess marru fil-fergha tal-Bank u ffirmaw *redemption form*.

¹⁶ A fol. 8

¹⁷ Ibid.

Li fir-rigward tal-allegazzjoni tal-ilmentaturi illi huma '*...ndunaw li verament kien hemm problema b'dawn il-fondi meta bdew jismghu ahbarijiet li kienu ser jintilfu l-flus ta' dawn il-fondi*',¹⁸ l-intimati saħqu li ma kien hemm l-ebda ahbarijiet f'dan is-sens fir-rigward tal-Fond u l-ilmentaturi ghandhom isostnu u jgibu prova tal-allegazzjoni tagħhom.¹⁹

Matul is-smigh ta' dan il-kaz, il-provdituri tas-servizz u l-Iskema ipprezentaw zewg *affidavits* flimkien ma' dokumentazzjoni ohra kif gej:

*Affidavit ta' ZZ – Relationship Officer mal-Bank of Valletta p.l.c.*²⁰

Fl-*affidavit* tagħha hija indikat l-avvenimenti relatati mal-ilment fejn, fosthom, spjegat li:

'Fl-20 ta' April 2013, l-ilmentaturi għazlu l-alternattiva ta' fidi u fdew l-investment tagħhom fil-Fond u dan meta huma stess marru fil-fergha tal-BOV fil-Mellieha, fejn jien kont nahdem dak iz-zmien, u ffirmaw Redemption Form ...

Meta klijent kien jigi l-bank u jinfurmana li jixtieq jifdi kwalunkwe investment, ahna dejjem konna nsegwu l-istruzzjonijiet tal-klijent u dan minghajr ma nsaqsu l-ebda mistoqsija rigward għalfejn jixtiequ jifduh. Din kienet il-procedura.

Hekk ukoll gara f'dan il-kaz meta gew l-ilmentaturi WP u EP. Tant hu hekk, illi huma stess ikkonfermaw illi dan il-fidi kien execution only transaction'.²¹

Fl-*affidavit* tagħha hija wkoll iddikjarat u ikkonfermat li:

'... qatt ma nhargu ebda notifiki jew ahbarijiet fir-rigward tal-Fond fis-sens illi kien hemm xi problema fil-Fond; li kienu ser jintilfu l-flus fil-Fond; jew li l-investituri kellhom jaccettaw xi termini offerti ghax inkella jtilfu kollox'.²²

Affidavit ta' Avalon Abela – Head, Compliance & Regulatory Affairs mal-BOV Asset Management Limited²³

¹⁸ *Ibid.*

¹⁹ *A fol. 43-44*

²⁰ *A fol. 104*

²¹ *Ibid.*

²² *A fol. 105*

²³ *A fol. 108*

Fl-*affidavit* taghha gew indikati l-avvenimenti relatati mal-ilment. Gie ddikjarat li l-BAM kien perjodikament jibghat *statements* fuq il-valur tal-Fond lill-ilmentaturi.

Fl-*affidavit* gie specifikat ukoll l-indirizz fejn kienu jintbaghtu dawn l-*statements*. Fl-*affidavit* taghha hija spjegat ukoll li skont il-*Contract Note* datata 23 ta' April 2013, l-ilmentaturi bieghu l-investment fil-Fond bil-prezz ta' €0.7989 ghal kull sehem.

Fir-rigward tal-ittra tat-8 ta' Mejju 2018, gie spjegat li din l-ittra intbaghtet lill-azzjonisti kollha tal-Fond, *'izda f'din id-data l-ilmentaturi kienu gja ddecidew li jifdu l-investment taghhom'*.²⁴

Fl-*affidavit* taghha hija wkoll ikkoroborat dikjarazzjonijiet simili ghal dawk imsemmija fl-*affidavit* ta' ZZ.²⁵

Konsiderazzjonijiet Ohra

L-Investment hekk kif mibjugh lill-ilmentaturi u Aspetti Ohra

Fl-*affidavit* tieghu, l-ilmentatur ikkonferma li:

'... kienet il-mara tieghi li giet mitkellma mill-Bank u mhegga sabiex naghmlu l-investment li dwaru qeghdin nilmentaw u, ghalhekk, jiena nikkonferma li ffirmajt fejn qaluli biex niffirma u xejn aktar'.²⁶

Fl-*affidavit* taghha, l-mara kkonfermat li

'... kieku f'xi mument lili nfurmani li stajt nitlef mill-flus tieghi qatt ma kont ser naghmel dan il-pass li ninvesti l-ftit flus li kellna mgemmghin'.²⁷

L-ilmentaturi sahqu li d-dokumentazzjoni, li kienet tinkludi l-*Application Form* u l-*Statement of Compliance*, ma gietx spjegata lilhom u li huma serrhu mohhom li ma huma ser jitilfu xejn mill-flus investiti.²⁸

²⁴ *Ibid.*

²⁵ A fol. 108 – Punt 9 u 10 tal-*affidavit*.

²⁶ A fol. 76

²⁷ A fol. 77

²⁸ A fol. 80

L-ilmentaturi pprovdew numru ta' *statements* li ntbaghtu lilhom fuq il-valur tal-Fond fuq il-perjodu Dicembru 2006 sa Dicembru 2011, li juru li l-prezz tal-ishma fil-Fond beda jonqos drastikament matul is-snin.²⁹

L-akkwist tas-sehem fil-Fond f'isem l-ilmentaturi fit-13 ta' Novembru 2006, u l-bejgh tas-sehem fil-Fond fit-23 ta' April 2013, huwa evidenzjat bil-kopja tal-*Contract Notes* li nhargu mill-*VFM*.³⁰

Il-Fond

Il-Fond kien gie stabbilit f'Novembru 2006 bhala sottofond gdid tal-Iskema,³¹ li hija skema ta' investment kollettiv licenzjata mill-Awtorità ghas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta ('*MFSA*').

Il-Fond seta' jinbiegh lil *retail investors* peress li l-Iskema u l-Fond ma kinux licenzjati bhala xi *Professional Investor Fund* skont ir-regim regolatorju tal-*MFSA* ghal skemi ta' investment kollettiv applikabbli dak iz-zmien.

L-ghan tal-Fond, hekk kif specificat fil-Prospett tal-Iskema datat 3 ta' Novembru 2006, kien dan li gej:

'The Investment Objective of the Fund is to seek to provide investors with positive total returns with the prospect of long-term capital growth....'

Il-Fond kien suggett ghal diversi restrizzjonijiet fuq diversifikazzjoni hekk kif innizzel fis-sezzjoni intitolata '*Investment Restrictions*' fl-istess Prospett.³²

Avvizi lill-Investituri fil-Fond, dawk tat-2 ta' April 2013³³ u 8 ta' Mejju 2013³⁴

Il-provdituri tas-servizz iprovdew kopja ta' ittra datata 2 ta' April 2013, indirizzata lill-azzjonisti tal-Fond fejn gew infurmati li l-*VFM* wettqet revizjoni tal-fondi mhaddma minnha u, wara diskussjonijiet mal-Bord tad-Diretturi tal-

²⁹ A fol. 88 sa 96

³⁰ A fol. 23 u 18

³¹ Pagna 3 tal-Prospett tal-*Vilhena Funds SICAV p.l.c.* datat 3 ta' Novembru 2006.

³² Pagna 14 sa 17 tal-Prospett tal-*Vilhena Funds SICAV p.l.c.* datat 3 ta' Novembru 2006.

³³ A fol. 47

³⁴ A fol. 106

Iskema, gie deciz li jibda l-process tal-fuzjoni tal-Fond flimkien ma' fond iehor imhaddem mill-VFM, il-Vilhena Broad Opportunities Fund, sottofond iehor gdid tal-Iskema.³⁵

F'din in-notifika l-azzjonisti tal-Fond gew ukoll infurmati bl-ghan tas-sottofond il-gdid u bl-ghazliet li huma kellhom ghad-dispozizzjoni taghhom fejn gie specificat dan li gej:

'Fid-dawl tal-fuzjoni proposta tal-Fondi fil-Fond il-Gdid, inti tista' taghzel li:

- (1) tifdi l-investment tieghek fil-Vilhena Dynamic Multi-Manager Fund u/jew fil-Vilhena Diversified Multi-Manager Income Fund u tircievi d-dhul mill-investment tieghek fil-kont bankarju tal-ghazla tieghek jew permezz ta' Cekk Bankarju, wara t-tnaqqis ta' kwalunkwe spejjez bankarji applikabbli relatati mal-hrug tac-Cekk Bankarju; jew*
- (2) taqleb l-investment tieghek f'kwalunkwe sottofond iehor tal-Kumpanija minghajr l-ebda spejjez; jew*
- (3) izzomm l-investment tieghek u tattendi ghal-Laqgha Generali Straordinarja li hija mistennija li ssir fil-gimghat li gejjin. Iktar informazzjoni dwar din il-Laqgha, ser tintbaghat b'permezz ta' ittra minghand VFM fil-granet li gejjin.*

Jekk inti tixtieq tifdi l-investment tieghek jew taqleb l-investment tieghek f'kwalunkwe sottofond iehor tal-Kumpanija, tista' taghmel dan billi tmur f'kwalunkwe fergha jew Centru tal-Investment tal-Bank of Valletta p.l.c. jew ghand l-intermedjarju finanzjarju tieghek.

Inkella, tista' tibghat struzzjonijiet lill-Valletta Fund Management Limited, fl-Indirizz TG Complex, Suite 2, Level 3, Brewery Street, Mriehel, BKR 3000, Malta.

*Barra minn hekk, fil-gimghat li gejjin, ghandha tissejjah il-Laqgha Generali Straordinarja ghall-azzjonisti attwali sabiex tigi approvata l-fuzjoni proposta. Aktar dettalji f'dan ir-rigward ghandhom jintbaghtulek fil-granet li gejjien.'*³⁶

³⁵ A fol. 47

³⁶ A fol. 47 u 48

Giet ukoll ipprezentata notifika ohra indirizzata lill-azzjonisti fil-Fond u datata 8 ta' Mejju 2013. F'din in-notifika l-azzjonisti gew infurmati li ser tissejjah laqgha tal-klassi ta' investituri tal-Fond fl-24 ta' Mejju 2013, fejn id-Diretturi tal-Iskema *'se jipproponu lill-azzjonisti tad-Dynamic Fund li, permezz ta' Ritoluzzjoni Straordinarja, f'termini tal-Artikolu 5.1 tal-Artikoli ta' Assocjazzjoni, issir il-fuzjoni tad-Dynamic Fund mal-Opportunities Fund u l-Kumpanija tkun awtorizzata takkwista lura l-kapital tal-ishma mahrug tad-Dynamic Fund bil-valur nett tal-assi ta' dawn l-ishma li jigi ddeterminat fit-5 ta' Gunju 2013, u bi skambju, l-investituri fid-Dynamic Fund fis-6 ta' Gunju 2013 jircievu ishma fil-Opportunities Fund b'valur nett tal-assi aggregati ekwivalenti ghall-valur tal-ishma tad-Dynamic Fund li jkunu gew riakkwistati'*.³⁷

L-istess notifika terga' ssemmi t-tlett ghazliet li setghu jaghmlu l-azzjonisti fil-Fond, fejn dawn gew infurmati li setghu jaghzlu *'(a) il-fuzjoni tal-partecipazzjoni tieghek fl-Opportunities Fund, (b) li taqleb il-partecipazzjoni tieghek f'kwalunkwe sottofond iehor tal-Kumpanija minghajr l-ebda imposta jew (c) li tircievi d-dhul mill-investment tieghek tad-Dynamic Fund fil-kont bankarju tal-ghazla tieghek jew permezz ta' Cekk Bankarju wara t-tnaqqis ta' kwalunkwe impost bankarji applikabli relatati mal-hrug tac-Cekk.'*³⁸

In-notifika tat-8 ta' Mejju 2013, tispjega wkoll x'ghandu wiehed jaghmel biex jaqleb l-investment fi kwalunkwe sottofond iehor tal-Iskema u tispjega wkoll li:

*'jekk ma nircievu l-ebda struzzjonijiet minghandek sa nofs in-nhar tat-3 ta' Gunju 2013, issir il-fuzjoni tal-partecipazzjoni tieghek fl-Opportunities Fund bil-valur nett tal-assi ghal kull sehem ta' €0.75 li huwa l-valur nett tal-assi ghal kull sehem applikabli matul il-perjodu tat-tnedija tal-Opportunities Fund. Il-perjodu tat-tnedija tal-Opportunities Fund se jaghlaq fis-12 ta' Gunju 2013. L-azzjonisti jircievu l-ishma fil-Opportunities Fund b'valur nett tal-assi aggregate ekwivalenti ghall-valur tal-ishma li jkunu gew riakkwistati mid-Dynamic Fund...'*³⁹

³⁷ A fol. 106

³⁸ Ibid.

³⁹ Ibid.

L-ilmentaturi saħqu izda li kemm l-avviz datat it-8 ta' Mejju 2013, u anke dak datat 2 ta' April 2013, ma rcevewhomx u qatt ma waslu ghandhom u, ghalhekk, huma qatt ma nghataw il-possibilitajiet imsemmija f'dawn in-notifiki.⁴⁰

Waq t is-seduta tas-6 ta' Marzu 2018, gie kkonfermat li l-ittra datata 2 ta' April 2013, intbagħtet lill-azzjonisti b'posta normali.

L-ufficjal tal-VFM spjega li:

*'Jien ma nafx din l-ittra rcevewhiex l-ilmentaturi, imma galadarba gew jagħmlu r-Redemption, nassumi li rcevewha u l-address tagħhom hu fuq il-mailing list tagħna'.*⁴¹

L-ufficjal tal-BAM saħqet ukoll li:

*'kull min għamel switch dak iz-zmien għamel qligh'.*⁴²

Waq t l-istess seduta, ufficjal tal-Bank saħaq li bl-options li kienu offruti lill-azzjonisti fil-Fond, il-Bank ma kienu ser jiehu xi forma ta' gwadann.⁴³

Fis-seduta xehdet ukoll l-ilmentatrici li ddikjarat li fl-20 t'April 2013, hija kienet marret *'il-bank biex nigbor il-flus li kien baqa' għax dak il-hin bzajt li nitlef kollox'.*⁴⁴

Hija ddikjarat li:

*'Jien kont irragunajt li dawk stajt nitlifhom. Jien ngħid li hekk kont qed nahseb. Ngħid li kienet id-decizjoni tiegħi li mmur għalihom dawk il-flus. Ma nafx jekk qalulix nistax naghmilhom xi mkien iehor imma jien mort determinata li nigbor il-flus. Jien ngħid li l-biza' kien gejj għax meta nvestejt kienu qaluli li dawk jogħlew jistgħu u ma jistgħux jinzlu.'*⁴⁵

L-ilmentatrici saħqet li l-ammont fil-Fond kien niezel u bezgħet li titlef kollox.

⁴⁰ A fol. 80 u 81

⁴¹ A fol. 112

⁴² Ibid.

⁴³ Ibid.

⁴⁴ A fol. 113

⁴⁵ Ibid.

Jidher, ghalhekk, li hemm zewg verzjonijiet differenti dwar il-fatti kif graw. L-ilmentaturi qed jaghtu verzjoni ta' kif graw il-fatti u l-provdituri tas-servizz jghidu mod iehor.

Ghalhekk l-Arbitru jrid jevalwa l-fatti kif moghtija miz-zewg nahat u, finalment, jasal ghall-gudizzju.

Kif ritenut mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza fl-ismijiet: **Paul u Dorothy konjugi Zarb vs Emanuel u Carmen konjugi Ellul deciza fit-3 t'Ottubru 2008:**

'In linea ta' massima ma jistax ikun hemm dubju illi hija haga idealment deziderabbli u mistennija illi l-gudikant jokkupa ruhu mill-provi kollha in atti. Jibqa', però, principju sagrosant fl-ordinament processwali taghna illi l-valutazzjoni ta' dawk l-istess provi hi mhollija ghal liberu konvinciment tal-gudikant. Hemm raguni guridika ghal dan. Hu ghandu s-setgha diskrezzjonali li jistharreg u japprezza l-elementi varji tal-provi, processwalment akkwiziti, u li jipprovi dwarhom il-konsiderandi tieghu, kompriz il-gudizzju fuq il-verosimiljanza u l-attendibilità taghhom. Dan dejjem, s'intendi, illi fil-perkors ta' din ir-ricerka formattiva huwa jindika r-raguni ta' dak il-konvinciment tieghu.'

Ghalhekk l-Arbitru jrid jara liema verzjoni hija l-aktar kredibbli.

Konkluzjoni

L-Arbitru jinnota li kien hemm diversi allegazzjonijiet li saru mill-ilmentaturi f'dan l-ilment.

L-Arbitru ghandu d-dubji tieghu dwar il-veracità tal-fatti kif dikjarati mill-ilmentaturi ghal dawn ir-ragunijiet:

- a) Perezempju, l-ilmentaturi saħqu li huma *'ndunaw li verament kien hemm problema b'dawn il-fondi meta bdew jisimghu fl-ahbarijiet li kienu ser jartilfu l-flus ta' dawn il-fondi',*⁴⁶ u li *'rcewew dokument fejn kien qed jinghad lilhom li jew jaccettaw li jieħdu €0.75 ghal kull sehem altrimenti kienu ser jartilfu kollox'.*⁴⁷

⁴⁶ A fol. 8

⁴⁷ Ibid.

Ma harget l-ebda evidenza li kien hemm dawn it-tip ta' ahbarijiet fuq il-Fond.

Anzi, jirrizulta li l-ahbarijiet li kien hemm fuq il-Fond ma kinux relatati ma' xi problemi fuq il-Fond jew l-investimenti tieghu, jew fejn issemma' l-possibilita' ta' telf ta' flus. In-notifiki ufficjali tal-Fond kienu biss jirrigwardaw zvilupp li sehh fuq il-Fond fejn gie deciz li jibda l-process ta' fuzjoni tal-Fond ma' fond iehor wara li:

'l-VFM wettqet revizjoni tal-firxa ta' fondi mhaddma minnha sabiex tizgura li dawn jindirizzaw bis-shih il-bidliet fir-rekwiziti tal-investment, kemm tal-klijenti attwali kif ukoll ta' klijenti potenzjali godda'.⁴⁸

Dan johrog car mill-ittra lill-azzjonisti datata 2 ta' April 2013, li tindika wkoll diversi ghazliet li azzjonist fil-Fond seta' jaghmel wara dan l-izvilupp, hekk kif imsemmi fl-istess ittra.

Similarment, l-ahbarijiet li hargu fl-ittra tat-8 ta' Mejju 2013,⁴⁹ ma jindikaw l-ebda problemi fuq il-Fond jew li kien ser jintilef kollox jekk l-azzjonisti ma jaccettawx li jiehdu €0.75 ghal kull sehem fuq il-Fond.

Din l-ittra tindika l-ghazliet li azzjonist fil-Fond seta' jaghmel. L-azzjonisti hawnhekk kienu nfurmati bl-ghazla li jew jiehdu s-sehem taghhom fil-Fond, jew jinghaqdu ma' fond iehor il-Vilhena Broad Opportunities Fund, jew jinqaleb l-investment f'sottofond iehor tal-Iskema.

L-ittra kienet ukoll tispecifica b'mod car li fil-kaz li l-Iskema ma tircievi l-ebda struzzjonijiet sal-perjodu indikat fl-ittra, ser issir il-fuzjoni tal-partecipazzjoni tal-azzjonist fil-Fond gewwa l-fond il-gdid, il-Vilhena Broad Opportunities Fund *'bil-valur nett tal-assi ghal kull sehem ta' €0.75 li huwa l-valur nett tal-assi ghal kull sehem applikabbli matul il-perjodu tat-tnedija tal-Opportunities Fund'.⁵⁰*

Ghalhekk, l-allegazzjonijiet tal-ilmentaturi, hekk kif indikati hawn fuq, ma kinux minnhom.

⁴⁸ A fol. 47

⁴⁹ A fol. 106

⁵⁰ Ibid.

b) L-ilmentaturi saħqu li kemm l-avviz datat it-8 ta' Mejju 2013, u anke dak datat 2 ta' April 2013, qatt ma waslu għandhom u ma rcevewhomx u, għalhekk, huma qatt ma nġhataw il-possibilitajiet imsemmija f'dawn in-notifiki.⁵¹

Peress li l-ilmentaturi kienu bieghu l-investiment tagħhom fit-23 ta' April 2013, hekk kif johrog mill-*Contract Note* mahruga mill-*VFM*,⁵² huma ma baqgħux fuq ir-registru tal-azzjonisti ta' dan il-Fond wara din id-data.

Għalhekk, huma ma setgħux ragonevolment jircievu l-ittra tat-8 ta' Mejju 2013, peress li f'dak iz-zmien huma ma kinux azzjonisti tal-Fond u, allura, ma kienx hemm l-iskop li jircievu tali ittra.

L-Arbitru, għalhekk, ma jara xejn hazin li l-ilmentaturi ma rcevewx l-ittra tat-8 ta' Mejju 2013.

Il-*BAM* indika l-indirizz li kellhom *on record* għall-ilmentaturi bhala azzjonisti fil-Fond.⁵³ Dan l-indirizz indikat mill-*BAM* juri l-istess indirizz tal-ilmentaturi hekk kif imnizzel fil-formola tal-ilment tagħhom.⁵⁴

Wiehed jinnota wkoll li l-ilmentaturi kienu jircievu komunikazzjonijiet mill-*BAM* fl-istess indirizz. Il-komunikazzjonijiet bhall-*periodic statements* li kien jibgħatilhom il-*BAM*, gew fil-fatt ipprezentati mill-ilmentaturi stess u, għalhekk, il-posta li kienet qed tintbagħat mill-provdituri tas-servizz kienet qed taslilhom.

Għalhekk mhux verosimili li l-ittra tat-2 t'April 2013 ma waslitilhomx kif iddikjaraw.⁵⁵

Barra minn hekk, anke fl-ipotesi li ma rcevewx din l-ittra, l-ilmentaturi ma kinux ser jagħmlu xi għazla differenti minn dik li, fil-fatt, għamlu meta ddecidew li jbieghu is-sehem li kellhom fil-Fond fit-23 ta' April 2013.

⁵¹ *A fol.* 80 u 81

⁵² *A fol.* 18

⁵³ *A fol.* 25 sa 32

⁵⁴ *A fol.* 3 u 4

⁵⁵ *A fol.* 81

Kif xehdet l-ilmentatrici, hija kienet determinata li tbiegh l-investment u, ghalhekk, ma tistax tghid li giet imcahnda mill-ghazla li kienu qed joffru l-provdituri tas-servizz.

- c) L-ilmentaturi ma hadu l-ebda offerta fuq il-Fond, la mill-Bank u lanqas minn xi entitajiet ohra, ghax proprju ma kien hemm ebda offerta f'dan ir-rigward. Johrog car li huma taw struzzjonijiet biex ibieghu is-sehem li kellhom fil-Fond.

Ma kienx, allura, kaz li *'huma ma fehmux li kienu b'xi mod qed jirrinunzjaw li jinghataw lura, fil-futur, il-bqija tal-flus'*,⁵⁶ jew *'li gew prattikament imgieghla jaccettaw il-€0.75 ghal kull sehem bit-theddida li altrimenti jitilfu kollox'*,⁵⁷ hekk kif gie allegat.

Fil-fatt meta huma iddecidew li jbieghu s-sehem taghhom fil-Fond, fit-23 ta' April 2013, dan sar bil-prezz ta' €0.7989 ghal kull sehem,⁵⁸ u mhux b'€0.75.

Barra minn hekk, anke fl-ammont mitlub, l-ilmentaturi qed jitolbu aktar minn dak li verament jghidu li tilfu minn fuq l-investment. Fil-fatt, id-differenza bejn il-kapital investit u l-ammont li l-ilmentaturi rceview mill-investment meta bieghu is-sehem taghhom hija ta' €1,551.02,⁵⁹ u mhux ta' €1,798.20, hekk kif allegat.⁶⁰

- d) Filli l-ilmentaturi jghidu li ma kienu jifhmu f'xejn u bilkemm jafu jaqraw u filli jghidu li kienu fehmu mill-*statements* li kienu jircievu li l-valur tal-investment kien kontinwament niezel.

Apparti l-kwistjoni tal-kredibilità, hemm fatturi ohra li l-Arbitru qed iqis, fosthom:

L-ilmentatrici ssostni li kienet decizjoni konxja taghha li tifdi l-Fond minkejja li, kif irrizulta, il-provdituri tas-servizz kienu qed joffru ghazliet ohra li kienu aktar vantaggjuzi.

⁵⁶ A fol. 8

⁵⁷ Ibid.

⁵⁸ A fol. 18

⁵⁹ L-ammont investit ta' €7,145 (A fol. 23) li jitnaqqas minnu l-ammont mal-bejgh ta' €5,593.98 (A fol. 18).

⁶⁰ A fol. 9

Aktar minn hekk, il-Fond ma kienx xi *Professional Investor Fund* u, ghalhekk, *retail investors* setghu jinvestu fih; ma ngabet l-ebda prova jew jirrizulta minn x'imkien li t-telf fil-valur tal-Fond kien attribwit ghal xi imgiba tal-Fond jew l-operaturi tieghu li kienet tmur kontra t-termini tal-Prospett jew xi dokumentazzjoni ohra relatata mal-kostituzzjoni tal-Fond.

Ghalhekk, ghar-ragunijiet kollha moghtija f'din id-decizjoni, l-Arbitru jiddeciedi li l-ilment m'huwiex gust, ekwu u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-kaz u qieghed jichdu.

Peress li l-Arbitru cahad diversi eccezzjonijiet tal-provdituri tas-servizz kull parti ghandha thallas l-ispejjez taghha.

**Dr Reno Borg
Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji**